

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Nicolaev Ghenadie, Toma Nadejda, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Țurcanu Vladimir, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Țurcanu Vladimir Victor, născut la 22 martie 1977,
originar și domiciliat în or. Bălți, str. Dovator nr. 17, ap. 3.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 17.04.2014 - 26.02.2015 (prima instanță);
2. 18.03.2015 - 29.04.2015 (instanța de apel);
3. 20.07.2015 - 01.12.2015 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Călărași din 26 februarie 2015, inculpatul Țurcanu Vladimir, a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

În baza art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicată inculpatului Țurcanu Vladimir, pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Prisacari Irina, a fost admisă parțial cu încasarea de la Țurcanu Vladimir, suma de 1331,42 lei și 4990 ruble rusești, care urmau să fie convertite în valută națională a Republicii Moldova la rata de schimb din momentul plății, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material și 20000 lei ca despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, inculpatul

Țurcanu Vladimir, la 13 iunie 2013, în jurul orei 18⁰⁰, posedînd permis de conducere de categoria „B” și deplasîndu-se la volanul automobilului de model „Toyota Corolla” cu n/î „HN AM 254”, în direcția mun. Bălți, pe traseul M-14 Odessa – Brest, ajungînd în apropierea s. Bravicea, r-nul Călărași, a încălcat grav cerințele pct. 3 din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 357 din 13.05.2009, intrat în vigoare la 15.07.2009, prin care participanții la trafic sunt obligați să respecte regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră și prin acțiunile lor să nu cauzeze prejudicii altor participanți la trafic și să nu-i expună pericolului, prevederile pct. 10, subpct. 1, lit. b), pct. 45, subpct. 1 lit. d) și subpct. 2, care obligă conducătorul de vehicul să posede cunoștințe și să execute cerințele Regulamentului circulației rutiere, precum și să posede dexteritatea necesară de a conduce în siguranță vehiculul pe drum, totodată conducătorul de vehicul este obligat să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținînd permanent seama de situația rutieră, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului. Încălcările admise de către inculpatul Țurcanu Vladimir au condiționat provocarea unui accident rutier soldat cu cauzarea de vătămări corporale grave, în următoarele împrejurări.

Astfel, la 13.06.2013, în jurul orelor 18:00, inculpatul Țurcanu Vladimir, posedînd permisul de conducere de categoria „B”, se deplasa la volanul automobilului de model „Toyota Corolla”, cu n/î „HN AM 254”, în direcția mun. Bălți, pe traseul M-14 Odessa – Brest, ajungînd în apropierea s. Bravicea, r-nul Călărași observînd înaintea sa, pe carosabil, un pieton care traversa drumul, nefiind atent și prudent la situația apărută, manifestînd imprudență infracțională exprimată prin încrederea exagerată în sine, dîndu-și seama că acțiunile sale ar provoca consecințe social periculoase, dar fiind predominant de ideea nechibzuită că ele vor putea fi evitate, contrar prevederilor RCR, nu a redus viteza și efectuînd o manevră de oprire întîrziată a vehiculului pe care-l conducea, a tamponat cu partea din față a automobilului pietonul Prisacari Irina, care în acel moment traversa traseul, provocîndu-i acesteia vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de plăgi în regiunea feței, fractura oaselor nazale, fractura închisă a osului femurului stîng și fractura închisă a oaselor gambei drepte.

Aceste acțiuni ale inculpatului Țurcanu V. au fost încadrate în baza art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, adică, „*încălcarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce*”

mijlocul de transport, încălcare ce a provocat vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății”.

3. Împotriva sentinței menționate a declarat apel inculpatul, care a solicitat achitarea sa, deoarece se consideră nevinovat.

În motivarea apelului inculpatul a invocat că:

- prima instanță la judecarea cauzei nu a constatat toate circumstanțele de fapt care au avut importanță pentru condamnarea sa;

- instanța nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate și cercetate în judecată, bazându-se doar pe presupuneri;

- din materialele cauzei penale lipseau careva acte procesuale, care ar fi indicat la careva măsuri a vizibilității, cum ar fi gradul de înclinare a porțiunii de traseu unde a avut loc accidentul, circumstanță care influențează capacitatea de frînare;

- instanța neîntemeiat a pus la baza sentinței procesul-verbal de cercetare a locului infracțiunii, deoarece acesta nu corespundea cerințelor art. 260, 261 Cod procedură penală, nu a fost semnat de inculpat, iar schema accidentului rutier nu a fost întocmită de ofițerul de urmărire penală, ci de agentul constatator care nici nu a semnat-o;

- instanța a negat propriile concluzii, deoarece în partea descriptivă a sentinței, instanța a ajuns la concluzia că inculpatul s-a deplasat cu viteză regulamentară, automobilul nu avea deficiențe tehnice, că pietonul a încălcat RCR în ce privește traversarea traseului, iar ulterior instanța a constatat că inculpatul a încălcat și nu a respectat regulile de circulație, semnificația mijloacelor de semnalizare rutieră etc., și a încălcat prevederile art. 45 alin. (2) RCR, însă nu a indicat ce anume nu a respectat;

- instanța neîntemeiat a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Prisacari Irina, neluând în considerație faptul că inculpatul i-ar fi achitat suma de 6000 lei pentru tratament;

- partea vătămată a traversat traseul cu încălcarea regulilor de circulație și anume, nu s-a asigurat că nu este pericol de accidentare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2015, apelul declarat a fost respins ca nefondat cu menținerea sentinței atacate.

Instanța de apel analizând și apreciind probele administrate conform prevederilor art. 101 alin. (1) Cod procedură penală, a considerat că vina inculpatului în cele incriminate a fost pe deplin dovedită și acțiunile inculpatului Țurcanu Vladimir întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a apreciat critic declarațiile inculpatului Țurcanu Vladimir și le-a calificat drept o modalitate de apărare aleasă de către inculpat, în scop de a se eschiva de la răspunderea penală pentru fapta comisă, ori, ele sunt combătute prin probele acumulate, fiind corect apreciate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și nu există careva motive întemeiate de a le pune la îndoială.

Instanța de apel a respins argumentele apărării precum că, instanța de fond eronat a apreciat probele prezentate de către acuzare, menționând că, contradicțiile existente se refereau doar la unele detalii mici în redarea circumstanțelor de către martori, mai ales că apelantul nici nu a indicat concret la care divergențe instanța de apel urma să le dea o apreciere adecvată.

De asemenea, instanța de apel a mai considerat că, nu a fost clară poziția apărătorului față de raporturile de expertiză auto-tehnică, de declarațiile expertului auto-tehnic audiat în instanță, ori acesta nu era argument precum că inculpatul nu a încălcat prevederile art. 45 RCR.

Deși inculpatul a negat că ar fi observat pietonul din timp, însăși existența urmelor de frînare dovedeau contrariul, deoarece acestea erau amplasate cu 6 metri pînă la locul tamponării. Totodată, din explicațiile inițiale ale inculpatului la faza urmăririi penale, rezultă că acesta a văzut din timp pietonul și a frînat, iar cînd acesta a ajuns la mijlocul carosabilului s-ar fi oprit, el înțelegînd că pietonul s-a oprit ca să-i cedeze trecerea, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate și a martorului Calmațui Eduard.

Cu referire la argumentul apărării precum că, procesul-verbal de cercetare la fața locului nu corespundea cerințelor legale, nu conținea toate măsurările, alte date importante pentru justa soluționare a cauzei, afirmînd că această probă urma a fi declarată nulă și exclusă din probatoriu, instanța de apel a statuat că, instanța de fond a examinat această solicitare a apărătorului și a menționat că, deși procesul-verbal de cercetare la fața locului și schema accidentului rutier nu au fost semnate de toate persoanele care au participat nemijlocit la măsurări și întocmirea acestora, aceste încălcări nu constituie o încălcare esențială a prevederilor legislației procesual penale sau o violare a drepturilor și libertăților persoanei în esență, procesul-verbal conținea date suficiente pentru a putea aprecia locul și circumstanțele comiterii accidentului rutier, fiind indicate poziționarea mijlocului de transport, a urmelor de frînare și alte obiecte depistate, deteriorările mijlocului de transport, adică circumstanțe care nu au fost contestate de apărător.

În opinia instanței de apel, instanța de fond la aprecierea modului și a măsurii de pedeapsă a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatului, care nu are antecedente penale, este de o vîrstă

destul de tânără, are la întreținere 5 copii minori, iar circumstanțe agravante în privința lui nu s-au stabilit. Din aceste considerente, instanța de apel a conchis, că pedeapsa numită cu suspendarea condiționată a executării ei pe un termen de probă a fost stabilită corect lui Țurcanu Vladimir, este în limitele sancțiunii și echitabilă în raport cu fapta comisă.

Cît privește sentința în latura acțiunii civile înaintată de către partea vătămată Prisacari Irina, privind încasarea prejudiciului moral și material, instanța de apel a considerat că sentința adoptată în acest aspect conform art. 1398 alin. (1) și art. 1418 alin. (1) Cod Civil, este legală, întemeiată și urmează a fi menținută.

Privitor la prejudiciul moral suportat de către Prisacari Irina, în urma accidentului, instanța de apel a reținut că, conform art. 1423 alin. (1) Cod Civil, corect a conchis că acțiunea civilă în partea ce ține de repararea prejudiciului moral urmează a fi admisă parțial și a dispus încasarea din contul lui Țurcanu Vladimir, în beneficiul lui Prisacari Irina, suma de 20 000 lei ca despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat prin infracțiune.

5. Nefiind de acord cu decizia respectivă, inculpatul Țurcanu Vladimir, invocînd temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, a declarat recurs ordinar, prin care solicită casarea totală a deciziei cu pronunțarea unei noi hotărîri, prin care să fie achitat de sub învinuirea în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, în temeiul art. 390 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală și cu respingerea acțiunii civile.

În motivarea recursului recurentul a invocat că:

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor expuse în apel, astfel instanța s-a expus superficial asupra erorilor fundamentale indicate în apel;

- învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (3) lit. a) Cod penal nu s-a confirmat, deoarece prin probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești nu s-a confirmat nici o încălcare a RCR care au dus la cauzarea din imprudență a leziunilor corporale grave;

- decizia atacată este neclară, deoarece instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a constatat, „că vina inculpatului în cele incriminate a fost pe deplin dovedită și acțiunile inculpatului Țurcanu Vladimir întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (3), lit. b) Cod penal...”, dar acesta a fost învinuit și condamnat pe art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal;

- latura obiectivă a componenței de infracțiune incriminate nu s-a realizat, deoarece nu a fost demonstrată încălcarea regulilor de circulație rutieră indicate în învinuire și susține că se deplasa cu viteza de 53 km/oră, văzînd pietonul a redus viteza și a întreprins acțiuni în vederea stopării autovehiculului, însă nu a avut

posibilitatea de a evita tamponarea prin frânare din insuficiență de timp pentru reacționare;

- instanța de apel a încălcat procedura examinării apelului, neverificând probele examinate de prima instanță, iar poziția apărării în genere a fost ignorată, deoarece nu i s-a permis să facă trimitere la probe, să dea citire la careva procese verbale;

- în drept, își întemeiază recursul pe prevederile art. 427 alin. (1), pct. 6), 8) Cod de procedură penală, art. 20 Constituția RM, art. 6 §1, §3 lit. b), art. 13 CEDO.

6. La recursul ordinar declarat de inculpatul Țurcanu Vladimir, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹ Cod de procedură penală, a depus referință procurorul Crijanovschi Serghei, care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, din motiv că recurentul solicită reaprecierea probelor, și nu au fost comise careva erori de drept care ar fi putut constitui temei de recurs.

7. Judecând recursul în baza actelor din dosar, ținând seama de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit constată, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil din următoarele considerente.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel a stabilit cu certitudine toate circumstanțele de fapt și aspectele de drept, a tras concluzia corectă și a respins ca nefondat apelul declarat și a menținut sentința Judecătoriei Călărași din 26 februarie 2015, prin care Țurcanu Vladimir a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani. În baza art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate lui Țurcanu Vladimir pe un termen de probă de 2 ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Prisacari Irina, a fost admisă parțial, cu încasarea de la Țurcanu Vladimir, suma de 1332,42 lei și 4990 ruble rusești, care urmau să fie convertite în valuta națională a Republicii Moldova la

rata de schimb din momentul plății, cu titlu de despăgubire pentru prejudiciul material și 20000 lei, ca despăgubire pentru prejudiciul moral cauzat.

La caz se reține că, recurentul invocă, că *„instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și că învinuirea adusă în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (3) lit. a) Cod penal nu s-a confirmat, deoarece prin probele cercetate în cadrul cercetării judecătorești nu s-a confirmat nici o încălcare a RCR care au dus la cauzarea din imprudență a leziunilor corporale grave”*, astfel cu referire la aceste motive, Colegiul penal lărgit constată, că sunt declarative și constituie opinia subiectivă a recurentului, iar din materialele cauzei rezultă, că instanța de apel în decizia adoptată s-a expus asupra motivelor invocate în apel și și-a motivat soluția adoptată. În acest sens, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de apel a respins ca neîntemeiate motivele invocate de apelant, precum că acesta este nevinovat de săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal și instanța de fond la judecarea cauzei nu a constatat toate circumstanțele de fapt și nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate și cercetate în judecată și neîntemeiat a admis acțiunea civilă. Instanța de apel corect a făcut referire la cumulul de probe administrat la cauza penală și cercetat prin prisma art. 101 Cod de procedură, și anume: declarațiile inculpatului Țurcanu Vladimir (f.d. 40-41, vol. II), a părții vătămate Prisacari Irina (f.d. 185-186, vol. I), a martorilor Calmațui Eduard (f.d. 187-189, vol. I), Galben Mihai (f.d. 204-206, vol. I), Baban Veaceslav (f.d. 218-220, vol. I), Bînzaru Veaceslav (f.d.221-222, vol. I), a specialistului Țurcanu Valerii (f.d. 212-213, vol. I), raportul de expertiză medico-legală nr. 136 D din 11.09.2013, potrivit căruia *„la cet. Prisacari Irina s-au depistat plăgi în regiunea feței, fractura oaselor nazale, fractura închisă a osului femurului stîng și fractura deschisă a oaselor gambei drepte, care au fost produse cu un obiect dur contondent, posibil în timpul indicat și în accident rutier și se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață* (f.d. 52, vol. I), raportul de expertiză al CNEJ nr. 0255 din 17.02.2014, potrivit căruia *„pe partea din față a automobilului de model „Toyota Corolla” cu numerele de înmatriculare „HN AM 254”, sunt prezente deteriorări mecanice caracteristice pentru tamponarea pietonului...”*(f.d. 70-74, vol. I), procesul verbal din 13.06.2013 de cercetare la fața locului a accidentului produs pe traseul R-14, în regiunea s. Bravicea, r-nul Călărași, schița și schema accidentului rutier cu planșa foto (f.d.18-19, 21-26 vol. I), corpul delict – automobilul de model „Toyota Corolla” cu numerele de înmatriculare „HN

AM 25”, care are în partea din față deteriorări mecanice, caracteristice pentru tamponarea pietonului (f.d.27, vol. 1), prin care corect s-a constatat vinovăția inculpatului Țurcanu Vladimir în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal și s-a menținut sentința primei instanțe și în partea acțiunii civile.

În privința motivului invocat de recurent, că *„decizia atacată este neclară, deoarece instanța de apel în partea descriptivă a deciziei a constatat „că vina inculpatului în cele incriminate a fost pe deplin dovedită și acțiunile inculpatului Țurcanu Vladimir întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (3), lit. b) Cod penal...”, dar a fost învinuit și condamnat pe art. 264 alin. (3) lit. a) Cod penal”*, Colegiul penal lărgit constată, că această frază reprezintă o eroare materială a instanței de apel, care nu afectează decizia atacată și nu poate constitui temei de recurs.

Cu referire la motivul invocat de recurent, precum că, *„latura obiectivă a componentei de infracțiune incriminate nu s-a realizat, deoarece nu a fost demonstrată încălcarea regulilor de circulație rutieră indicate în învinuire și susține că se deplasa cu viteza de 53 km/oră, văzând pietonul a redus viteza și a întreprins acțiuni în vederea stopării autovehiculului, însă nu a avut posibilitatea de a evita tamponarea prin frînare din insuficiență de timp pentru reacționare”*, Colegiul penal lărgit conchide, că este unul declarativ și reprezintă opinia subiectivă a recurentului, acesta nu indică la careva probe care ar demonstra circumstanțele invocate, iar din cumulul de probe, enumerat și în pct. 7 a prezentei decizii rezultă, că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate este dovedită complet, corect s-a constatat de către instanțele inferioare prezența elementelor componente a infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) Cod penal și Colegiul penal lărgit nu constată prezența cărorva temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe.

În același context, recurentul mai invocă că, *instanța de apel a încălcat procedura examinării apelului, neverificînd probele examinate de prima instanță, iar poziția apărării în genere a fost ignorată, deoarece nu i s-a permis să facă trimitere la probe, să dea citire la careva procese verbale”*. Astfel, cu privire la acest motiv invocat de recurent, Colegiul penal lărgit constată, că este pur declarativ, deoarece din materialele cauzei(f.d.43-44, vol. II) rezultă că, instanța de apel a respectat prevederile art. 413 alin. (3) Cod de procedură penală și la cererea părților a verificat suplimentar probele administrate în prima instanță.

Cu referire la trimiterile efectuate de recurent la prevederile art. 8, 19, 66, 427 alin. (6), (8) Cod de procedură penală, art. 20 a Constituției și art. 13 a Convenției Europene a Drepturilor Omului, Colegiul penal lărgit le consideră,

declarative, deoarece recurentul nu indică sub care aspecte s-ar fi manifestat încălcarea acestor prevederi, iar din materialele cauzei nu rezultă prezența unor erori de drept care ar putea confirma încălcarea prevederilor invocate.

Cu referire la motivul invocat de recurent în latura civilă, privind respingerea acțiunii civile, Colegiul penal lărgit îl consideră absolut nemotivat în recursul declarat și constată că, prima instanță și instanța de apel corect a soluționat acțiunea civilă înaintată de Prisacari Irina.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, corect a verificat legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță și celor cercetate în cadrul ședinței instanței de apel, ajungînd la concluzia că sentința atacată urmează a fi menținută în vigoare, ca fiind legală, întemeiată și motivată.

8. În baza celor expuse, Colegiul penal lărgit conchide, că temeiurile invocate de recurent, prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), Cod de procedură penală, nu s-au confirmat în urma judecării recursului, astfel recursul urmează a fi respins ca inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de inculpatul Țurcanu Vladimir, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 aprilie 2015, în cauza penală privindu-l pe **Țurcanu Vladimir Victor**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **24 decembrie 2015.**

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Nicolaev Ghenadie

Toma Nadejda

Moraru Petru